

Trafikverkets ärendenummer

Dokumentdatum

TRV 2025/113462

2025-12-15

Bollebygd kommuns ärendenummer

[Motpartens ärendenummer]

Avsiktsförklaring avseende planeringsförutsättningar för Ny järnväg Göteborg-Borås och Bibana Mölnlycke - Järnvägsplan Bollebygd

Mellan nedanstående parter träffas härmed följande avsiktsförklaring.

1 Parter

- Trafikverket, org.nr 202100-6297, 781 89 Borlänge, nedan **Trafikverket**.
- Bollebygds kommun, org.nr 212000-2973, 517 83 Bollebygd, nedan **Bollebygd**.

Bollebygd och Trafikverket benämns nedan var och en för sig **Part** och gemensamt **Parterna**.

2 Definitioner och begrepp

Följande definitioner och begrepp används i denna avsiktsförklaring:

- Med **Järnvägsobjektet** avses **Trafikverkets** projekt för planering och utbyggnad av Ny järnväg Göteborg-Borås och Bibana Mölnlycke enligt **Huvudavtalet**, "Avtal avseende medfinansiering och samverkan för den gemensamma sträckningen Göteborg – Borås" (TRV 2024/95008), tecknat mellan **Trafikverket** och berörda regionala parter, däribland **Bollebygd**, 2024-12-16.
- Med **Järnvägsplan Bollebygd** avses den järnvägsplan som ingår i **Järnvägsobjektet** och fastställer den nya järnvägens placering och utformning mellan järnvägsplan Landvetter flygplats - Bollebygd och järnvägsplan Borås. Denna avsiktsförklaring avser planläggningsprocessen inom Bollebygds kommun.
- Med **Detaljplan** avses den detaljplan som eventuellt påverkas av järnvägsutbyggnaden enligt **Järnvägsplan Bollebygd**. Det är enbart del av Stadsplan för del av Bollebygd (Flässjum Nedregården 2:13 m fl), (15-STY-3397), som ligger inom den korridor för vilken Trafikverket har ansökt om tillåtlighet för den nya järnvägen.
- Med **Grundutförande** avses den utformning av statlig anläggning som **Trafikverket** föreslår för att lösa den aktuella trafiksituationen. **Grundutförande** omfattar inte utformningsbehov med anledning av tillkommande utvecklings- och exploateringsplaner, utöver redan gällande detaljplaner. Begreppet används i samband med **Medfinansiering** från

Dokumentdatum

2025-12-15

Bollebygd för **Tillägg** till **Trafikverkets** anläggning. **Trafikverket** svarar för finansieringen av **Grundutförande**.

- Med **Medfinansiering** avses **Bollebygds** finansiering eller delfinansiering av **Trafikverkets** anläggning.
- Med **Tillägg** avses de förbättringar/anpassningar i utformningen av statlig anläggning som **Bollebygd** önskar utöver det som ingår i **Trafikverkets** ansvar för **Grundutförande**. **Tillägg** kan baseras på **Bollebygds** utvecklings- och exploateringsplaner och omfatta exempelvis estetiska, funktionella och kapacitetshöjande åtgärder. Begreppet används i samband med **Medfinansiering** från **Bollebygd** till **Trafikverkets** anläggning. **Bollebygd** svarar för finansieringen av **Tillägg**.
- Med **Ersättningsåtgärd** avses åtgärd som **Trafikverket** finansierar där påverkan på **Bollebygds** anläggningar uppstår vid genomförande av järnvägsutbyggnaden. **Ersättningsåtgärden** omfattar ersättande av befintlig funktion med hänsyn till standard och ålder.

3 Syfte

Avsiktsförklaringens syfte är att skapa stabila planeringsförutsättningar och möjliggöra en samordnad planering samt ge möjlighet till framtagande av underlag för fortsatta överenskommelser och produktion.

Avsiktsförklaringen ska redovisa överenskomna principer för **Parternas** åtaganden och ansvar för en gemensam planering och samordnade planläggningsprocesser för **Järnvägsplan Bollebygd** och eventuell **Detaljplan**. Detta för att säkerställa ett effektivt genomförande i god samverkan som tar hänsyn till **Parternas** behov och utgångspunkter.

Avsiktsförklaringen kan komma att följas av ytterligare och mer detaljerade avtal och överenskommelser som till exempel kompletterande avsiktsförklaringar, eventuella medfinansieringsavtal och genomförandavtal.

4 Tidigare överenskommelser och avtal

Mellan **Trafikverket** och **Bollebygd** m.fl. har tidigare avtal/överenskommelser träffats:

- **Huvudavtalet:** Avtal avseende medfinansiering och samverkan för den gemensamma sträckningen Göteborg–Borås, TRV 2024/95008, tecknat mellan **Trafikverket** och berörda regionala parter, däribland **Bollebygd**, 2024-12-16.

Denna avsiktsförklaring kompletterar ovanstående avtal, utan att ersätta detsamma.

5 Gemensamma målformuleringar

När det gäller den fortsatta samverkan avseende planeringen och genomförandet av den nya järnvägen, är **Parterna** överens om att:

Dokumentdatum

2025-12-15

- Ge förutsättningar för att möjliggöra tidsplanen enligt §8 i **Huvudavtalet**, och inte skapa begränsningar för planerat färdigställande.
- Ge förutsättningar för att järnvägssträckningen genom Bollebygd ska bidra till att klara de ekonomiska förutsättningarna som framgår av §5 i **Huvudavtalet**.
- Möjliggöra en effektiv planlägningsprocess, med avseende på ny järnväg genom Bollebygd.
- Ge förutsättningar för en effektiv produktion av en ny järnväg genom Bollebygd.

6 Principer för Parternas samverkan

6.1. Dokumenterad samverkan

Parterna har gemensamt upprättat dokument som beskriver **Parternas** samverkan under planlägningsprocesserna för **Järnvägsplan Bollebygd** och eventuell **Detaljplan**. Dokumenten är vägledande för **Parternas** samverkan och justeras vid behov under planlägningsprocessens gång. Nedan upprättade dokument biläggs denna avsiktsförklaring:

- Samordnad tidplan, se bilaga 1
- Mötesstruktur, se bilaga 2

6.2. Samordnad tidplan

Parterna är överens om att syftet med en samordnad tidplan är att säkerställa god planering och framdrift med rätt kvalitet till rätt kostnad i rätt tid för att uppnå de gemensamma målen.

En samordnad tidplan biläggs denna avsiktsförklaring, se bilaga 1. Den redovisar respektive **Parts** processer och viktiga milstolpar. Tidplanen bryts ner fortlöpande till lämplig detaljeringsnivå och uppdateras i samförstånd när behov uppstår.

Parterna ska i enlighet med **Huvudavtalet** gemensamt verka för skyndsam byggstart och skyndsamt färdigställande av järnvägsanläggningen. I detta ingår att **Parterna** gemensamt ska samarbeta för en skyndsam hantering av nödvändiga avtal som kan påverka den samordnade tidplanens slutdatum, samt att hänsyn behöver tas till den kommunala beslutprocessen rörande avtal, inriktningsbeslut med mera.

Gemensam uppföljning av tidplanen bör ske regelbundet vid flera tillfällen per år. **Parterna** ansvarar för uppföljning av och styrning mot sina respektive deltider i tidplanen.

6.3. Framtagande och delning av information och utredningar

Parterna ska verka för ett öppet och transparent förhållningssätt och för att framtagna utredningar och underlag delas mellan **Parterna**.

Parterna ska skyndsamt delge varandra material som kan vara till hjälp för **Parternas** fortsatta planlägningsprocesser. **Parterna** anser att god samverkan bygger på proaktiv och informell delning av information och dialog kring ändrade förutsättningar och nya förslag.

Dokumentdatum

2025-12-15

Parterna ska därför verka för att i så hög grad som möjligt involvera den andra **Parten** genom att dela arbetsmaterial och inte enbart slutgranskade handlingar. Utgångspunkten är att utbytet av handlingar inte ska belasta den andra **Parten** ekonomiskt.

6.4. Kommunikation

6.4.1. Parternas gemensamma ansvar avseende kommunikation

När ny järnväg planeras och byggs finns flera gemensamma målgrupper som **Parterna** behöver kommunicera med under arbetets gång. **Parterna** ställer sig därför bakom den gemensam kommunikationsplattform som tagits fram, tillsammans med övriga kommuner, Västra Götalandsregionen, länsstyrelsen och Swedavia med flera.

Kommunikationsplattformen är ett övergripande dokument som visar hur **Parterna** i stora drag ska kommunicera om den nya järnvägen, redovisar **Parternas** roller och kommunikationsansvar samt hur **Parterna** samordnar sig. Utifrån den gemensamma kommunikationsplattformen kommer respektive **Part** ta fram en mer detaljerad aktivitetsplan.

6.4.2. Parternas gemensamma ansvar avseende intern kommunikation

Allt samarbete bygger på en god och förtroendeskapande dialog och kommunikation. **Parterna** är överens om att detta är en grundbult för ett framgångsrikt samarbete och något som ska genomsyra arbetet.

Varje organisation ansvarar för att genomföra en god samordning inom den egna organisationen samt med den egna organisationens konsulter. Deltagare i olika möten och arbetsgrupper ansvarar för att föra med sig information från mötena till berörda kollegor i den egna organisationen.

7 Planeringsförutsättningar i specifika frågor

7.1. Planläggningsprocessen

Planering och utförande av nödvändiga åtgärder ska ske i nära samverkan mellan **Parterna**. **Parterna** ska verka för att framtagna utredningar och underlag om möjligt anpassas för båda **Parters** behov. Vid behov ska **Parterna** planera tillsammans för en parallell planläggningsprocess med möjlighet till en samordnad planering fram till lagakraftvunnen plan.

Parterna har ett gemensamt ansvar för att bygga upp kunskap om respektive **Parts** beslutsprocesser och planeringsförutsättningar. Det innebär också att **Parterna** har ett ansvar att förstå varandras behov av omfattning och utformning av beslutsunderlag, samt det underlag som krävs för detta.

En **Järnvägsplan** kan inte fastställas i strid med gällande detaljplan. Om en detaljplan påverkas av **Järnvägsplan Bollebygd** behöver Bollebygds kommun påbörja ett parallellt arbete med detaljplan. Om en detaljplan påverkas avser kommunen upphäva den delen av detaljplanen.

Trafikverket planerar för att **Järnvägsplan Bollebygd** ska kunna skickas in för fastställelse enligt den tidplan som finns i bilaga 1. Detta innebär att eventuell **Detaljplan** som berörs av järnvägsplanen behöver vara antagen senast vid denna tidpunkt. En förutsättning för att **Detaljplan** ska vara antagen vid denna tidpunkt är att

Dokumentdatum

2025-12-15

ett inriktningsbeslut avseende spårlinjen är fattat vid den tidpunkt som anges i den samordnade tidplanen.

7.2. Övriga specifika planeringsförutsättningar

7.2.1. Påverkan på kommunal infrastruktur

Utbyggnaden av ny järnväg i **Bollebygd** kan komma att beröra kommunal infrastruktur som behöver byggas om och/eller flyttas till nytt läge. **Trafikverket** bekostar de **Ersättningsåtgärder** som krävs till följd av järnvägsutbyggnaden med motsvarande standard och funktion. Vad som är befintlig funktion eller standard tydliggörs i dialog mellan **Parterna**. I det fall **Bollebygd** önskar standardhöjning eller en tillkommande funktion krävs kommunal finansiering som behöver regleras i avtal.

7.2.2. Reningsverket

Om reningsverket vid Nolån påverkas av järnvägsutbyggnaden behöver ansvarsfördelning och omfattning diskuteras och regleras i kommande avtal.

7.2.3. Skyddsåtgärder och kompensation enligt miljöbalken

Anläggandet av den nya järnvägen kommer att innebära påverkan på ett antal natur- och kulturvärden.

Parterna ska arbeta tillsammans för att möjliggöra långsiktiga skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder på kommunal mark som påverkats av järnvägsutbyggnaden. **Bollebygd** ska vara behjälplig att vid behov identifiera andra kommunala ytor där det kan vara lämpligt att genomföra kompensationsåtgärder enligt miljöbalken.

7.2.4. Markåtkomst

Trafikverket ansvarar för markåtkomst för **Järnvägsplan Bollebygd**.

7.2.5. Ytor för tillfälligt nyttjande

Ytor för tillfällig nyttjanderätt som behövs för **Järnvägsobjektet** redovisas i järnvägsplanen. Behov av andra ytor eller användandetider kan behöva hanteras under arbetets gång. **Parterna** är överens om att närmare precisering av dessa ytor och tillgång till dessa hanteras i kommande avtal.

7.2.6. Masshantering

Masshantering är kostnadsdrivande och ofta svår att hantera i närområdet. **Parterna** är överens om att i möjligaste mån hjälpas åt att hitta lämpliga ytor för hantering av massor. Om det är av intresse för **Parterna** hanteras detta i kommande avtal.

7.2.7. Buller

Trafikverkets planläggning baseras på befintlig markanvändning och innehåll i redan lagakraftvunna detaljplaner.

Dokumentdatum

2025-12-15

De skyddsåtgärder som planeras i bullerutredningen syftar till att skydda befintlig bebyggelse. Vidare är huvudinriktningen att bullerskyddsåtgärder ska hanteras i enlighet med **Trafikverkets** riktlinjer.

7.2.8. Framtida stationsläge

I enlighet med **Huvudavtalet** ska **Trafikverket** planera järnvägen för att inte omöjliggöra ett framtida stationsläge vid Bollebygd.

För **Järnvägsplan Bollebygd** innebär det behov av raksträckor för att kunna lägga in framtida växlar.

Parterna ska samråda kring möjliga placeringar av raksträckor, och kommunen ansvarar för att belysa konsekvenser ur deras perspektiv.

8 Ansvars- och kostnadsfördelning mellan parterna

8.1. Ansvar för Järnvägsplan Bollebygd och Detaljplan

Trafikverket ansvarar för att ta fram **Järnvägsplan Bollebygd** och **Bollebygd** ansvarar för att vid behov upphäva eller ändra **Detaljplan**.

8.2. Kostnader för Järnvägsplan Bollebygd och Detaljplan

Järnvägsplan Bollebygd finansieras av **Trafikverket** i enlighet med §5 i **Huvudavtalet**.

Kostnader för hantering av eventuell **Detaljplan** för **Järnvägsplan Bollebygd**, inklusive samtliga tillhörande detaljplanehandlingar, ska bäras av **Bollebygd**, i enlighet med §5 i **Huvudavtalet**.

8.3. Grundutförande och Tillägg

Trafikverket ska föra dialog med **Bollebygd** och så skyndsamt som möjligt ge besked om förslag på **Grundutförande** för statliga anläggningar inom **Järnvägsplan Bollebygd**, allteftersom förslag för olika delar av anläggningen tas fram.

Bollebygd behöver få kännedom om **Grundutförande** för att kunna ta ställning till eventuella **Tillägg** samt för att kunna hantera eventuell **Detaljplan** som ska ligga till grund för järnvägsplanen.

Ytterst beslutar **Trafikverket** om utformningen av den statliga anläggningen, det vill säga vad som är **Grundutförande** och vilka eventuella **Tillägg** som är lämpliga och möjliga att genomföra. **Parterna** reglerar eventuella **Tillägg** i separata avtal. För att **Trafikverket** ska kunna ta hänsyn till **Bollebygds** eventuella önskemål om **Tillägg** behöver medfinansierings- och genomförandeavtal finnas senast vid angivna tidpunkter i den samordnade tidplanen, bilaga 1.

Parterna är införstådda med att en förprojektering eller annan fördjupning av underlag kan behöva göras innan medfinansierings- och genomförandeavtal kan tecknas. Kostnadsfördelning av förprojektering eller annan fördjupning av underlag ska **Parterna** besluta om gemensamt.

Dokumentdatum

2025-12-15

9 Förutsättningar för avsiktsförklaringens giltighet

Denna avsiktsförklaring ska inte anses utgöra ett legalt bindande avtal och **Parts** underlåtelse att fullgöra vad som i övrigt stadgas häri ska inte medföra någon skadeståndsskyldighet.

Vidare är **Parterna** medvetna om att ett genomförande av åtgärderna i denna avsiktsförklaring är beroende av flera myndighetstillstånd och andra beslut, bland annat att regeringen beslutar om tillåtlighet enligt **Trafikverkets** högst rangordnade lokaliseringsalternativ i lokaliseringsutredningen, i frågor beträffande åtgärdsplaner, detaljplaner, väg- och järnvägsplaner m.m. **Parterna** är således införstådda med att ändringar i avsiktsförklaringen, liksom ytterligare överläggningar, angående innehållet i densamma kan bli nödvändiga.

Eventuella ändringar i och tillägg till denna avsiktsförklaring gäller endast om de är skriftliga och undertecknade av **Parterna**.

Avsiktsförklaringen har upprättats i två (2) likalydande exemplar av vilka **Parterna** tagit varsitt.

Ort och datum

Rebecca Brembeck
Chef, Samhällsplanering
Trafikverket, Västra regionen

Ort och datum

Monica Holmgren
Kommundirektör
Bollebygds kommun

Ort och datum

Ulf Rapp
Kommunstyrelsens ordförande
Bollebygds kommun

Bilagor:

1. Samordnad tidplan (2025-11-17)
2. Mötesstruktur